

İstihdam Durumu ve Hane Yapısı Bağlamında Çalışan Yoksulluğu In-Work Poverty in the Context of Employment Status and Household Structure

Sefa KAYA^{1,*}

¹ Öğr. Gör. Dr., Tarsus Üniversitesi, Kariyer ve Mezun Ofisi Koordinatörlüğü

MAKALE BİLGİSİ

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 03.12.2025

Kabul Tarihi: 06.12.2025

Anahtar Kelimeler:

Çalışan yoksulluğu, istihdam durumu, hane yapısı, işgücü yoğunluğu

ÖZ

Bu çalışma, çalışan yoksulluğunu standart dışı istihdam bağlamında inceleyerek bireysel istihdam özellikleri ile hanehalkı yapısı arasındaki ilişkiyi analiz etmektedir. Tam zamanlı, yarı zamanlı ve geçici istihdam gibi bireysel faktörler; hanedeki işgücü yoğunluğu, çocuk sayısı, tek ya da çift gelirli olma durumu ve bakım yükümlülükleri gibi hane düzeyindeki belirleyicilerle birlikte değerlendirilmiştir. Bu çalışma, Avrupa Birliği Gelir ve Yaşam Koşulları Anketi (EU-SILC) verileri temel alınarak yapılan karşılaştırmalı kavramsal ve ampirik araştırmalar üzerinden yürütülmüştür. Bu çalışmanın yöntemini, betimsel yaklaşım çerçevesinde yürütülen kavramsal araştırma ve belge taraması oluşturmaktadır. Bulgular, standart dışı ve düşük ücretli istihdamın, özellikle işgücü yoğunluğu düşük olan ya da bakmakla yükümlü olunan kişi sayısının fazla olduğu hanelerde çalışan yoksulluğu riskini belirgin biçimde artırdığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, çocuk sayısının artışı ve tek gelirli hane yapısı, yoksulluk riskini önemli ölçüde yükseltmektedir. Sonuçlar, yalnızca istihdamı değil, işin niteliğini ve hane içi gelir paylaşımını temel alan çok boyutlu politika tasarımlarına ihtiyacı gündeme getirmektedir.

ARTICLE INFO

Research Article

Recieved 03.12.2025

Accepted: 06.12.2025

Keywords:

In-work poverty, employment status, household structure, labour intensity

ABSTRACT

The present research analyses in-work poverty by establishing a relationship between individual employment status and household structure through non-standard employment. In the study, full-time, part-time and temporary employment types assessed within the scope of individual factors were evaluated in conjunction with household labour intensity, number of children, presence of single/dual income and care responsibilities. The research was conducted through comparative conceptual and empirical studies focusing on data from the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) survey. The methodology employed in the present study is comprised consists of both conceptual research and a document review, with the study being conducted within the framework of a descriptive approach. The findings reveal that non-standard and low-wage employment significantly increases the risk of in-work poverty, particularly among households with low labour force participation or a high number of dependents. Furthermore, it has been demonstrated that the rise in the number of children and the single-income household structure can significantly increase the risk of poverty. The outcomes of the present study underscore the necessity of multidimensional policy designs that encompass not merely employment, but also the nature of work and household income distribution.

* sefakaya@tarsus.edu.tr

GİRİŞ

Çalışan yoksulluğu, çalışmanın bireyleri yoksulluktan uzak bir yaşam standardına ulaştırması gerektiği yönündeki yaygın beklentiyle çeliştiği için üzerinde durulması gereken önemli bir paradoks sunmaktadır. Bu paradoks, istihdamın yoksulluktan çıkış için temel araç olarak görüldüğü geleneksel varsayımın sorgulanmasını gerektirmektedir. Sanayi sonrası ekonomilerde işgücü piyasasının geçirdiği dönüşüm, özellikle belirli alt gruplar için düşük kazanç, savunmasız istihdam ilişkileri ve artan yoksulluk riski ile ilişkilendirilmektedir (Crettaz, 2011; Marx ve Nolan, 2014). Sanayileşmiş toplumlarda yoksulluk ve sosyal dışlanma, geleneksel olarak uzun süreli işsizlik ve hanehalkı işsizliği ile ilişkilendirilmiştir. Avrupa Birliği (AB) ve birçok hükümet, gençler, yaşlılar, düşük vasıflı işçiler, kadınlar ve göçmenler gibi dezavantajlı grupların işgücü piyasasına katılımını teşvik etmeye yönelik politikaları uygulamaya koymuştur. Bununla birlikte, bir işe sahip olmak, çalışanların ve hanelerinin yoksulluktan kurtulması için tek başına yeterli olmamaktadır. Son yıllarda birçok AB ülkesinde çalışan yoksulluğu oranlarında artış yaşanmıştır (Marx ve Nolan 2012; European Commission, 2016; Eurofound 2017). Çalışan yoksulluğuyla mücadele edebilmek, önce sorunun doğru anlaşılmasını ve kavramın hangi olguları ifade ettiğinin açık biçimde tanımlanmasını gerektirmektedir. Sorunun yeterince kavranmaması veya tanımın eksik ya da kapsayıcı olmayan bir şekilde yapılması durumunda ise geliştirilecek politikalar etkisiz kalabilir ve müdahalelere rağmen yoksulluk riski daha da derinleşebilir (Halleröd vd., 2015; Filandri ve Struffolino, 2019). Bu kapsamda, çalışma ile yoksulluk arasında, daha spesifik olarak ise standart dışı istihdam ile çalışan yoksulluğu arasında bir köprü kurulması gerekmektedir (Aykaç ve Kaya, 2024).

Standart istihdamın tarihsel kökleri, istikrarlı ve tam zamanlı erkek ekmek kazanan modeli çerçevesinde işlerin bir aileyi geçindirmek için yeterli gelir sağladığı Fordist istihdam sistemine dayanmaktadır (Bosch, 2006). Söz konusu standart nitelikten uzaklaşan işlerin, bu temel işlevi yerine getiremediği dolaylı olarak varsayılmaktadır. Standart dışı istihdam biçimlerinden özellikle yarı zamanlı ve geçici çalışma ise sorunlu gelir düzeyi, yavaş ekonomik büyüme, yüksek işsizlik oranları ve uluslararası rekabetin baskıları gibi dinamiklerle ilişkilendirilmektedir. Bu bağlamsal koşullar, standart dışı istihdamı genel istihdam oranlarını artırmak ya da en azından mevcut düzeyi korumak amacıyla gündeme getirilen, ancak etkileri bakımından oldukça tartışmalı araçlardan biri hâline getirmiştir (Vaughan-Whitehead, 2012; Lang vd., 2013; O'Connor, 2013). Ancak, standart dışı istihdam, eksik işgücü piyasası bağıllığı ile karakterize edilmesi nedeniyle çalışan yoksulluğu perspektifinden özellikle dikkat çekmektedir (Crettaz, 2013). Bu anlamda standart dışı istihdama ilişkin işgücüne katılımın arttığı ancak aynı zamanda yoksulluğun etkilenmediği bir durum olarak işsiz yoksulların çalışan yoksullar kategorisine dönüştüğü düşünülmektedir (Airio, 2008; Horemans, 2017). Zira hem yarı zamanlı hem de geçici istihdamın Avrupa genelinde önemli ölçüde daha yüksek yoksulluk riski oranlarıyla ilişkili olduğuna yönelik kanıtlar ile bu düşünce destek görmektedir (Horemans ve Marx, 2013; Van Lancker, 2013). Çalışan yoksulluğuna ilişkin araştırmaların büyük bölümü, çalışan yoksulların profilini çıkarırken istihdam özelliklerini kontrol etmektedir; ancak standart dışı istihdam biçimlerinde çalışanların neden daha yüksek bir yoksulluk riskiyle karşı karşıya olduğuna yönelik teorik açıklamalar hâlâ yetersizdir (Crettaz, 2013; Kalugina, 2013). Bu durum kısmen çalışan yoksulluğunun çok yönlü doğasının ve bireysel kazançlar ile hane geliri arasındaki dolaylı ilişkinin açıklanmasını gerektirmektedir (Andreß ve Lohmann, 2008; Horemans, 2017). Dolayısıyla, bu çalışmanın temel amacı, standart dışı istihdam ile çalışan yoksulluğu arasında nasıl bir ilişki olduğunu ve ilişkinin yarı zamanlı ve geçici çalışanlar için nasıl bir eğilim gösterdiğini analiz etmektir. Araştırma, EU-SILC verileri temel alınarak kavramsal ve ampirik araştırmalar üzerinden yürütülmüştür. Bu çalışmanın yöntemini, betimsel yaklaşım çerçevesinde yürütülen kavramsal araştırma ve belge taraması oluşturmaktadır. Bu kapsamda çalışmada, çalışan yoksulluğunun hem bireysel düzeyde düşük ücretli ve güvencesiz işler hem de hanehalkı düzeyindeki gelir paylaşımı ve bakım yükü getiren nüfusun bulunması gibi birçok faktörün etkileşimiyle şekillendiği ele alınmaktadır. Bu çalışmada çalışan yoksulluğunun tanımı ve ölçümü ile bireysel ve hane düzeyindeki belirleyicileri, ayrıca bu belirleyiciler arasındaki ilişkiler literatür çerçevesinde analiz edilmiştir.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Çalışma ve yoksulluk arasındaki ilişki, yoksulluk ve eşitsizlik araştırmalarının temel tartışma alanlarından biri haline gelmiştir. Ancak çalışan yoksulluğu, bağımsız bir kavram olarak ancak 20. yüzyılın sonlarında ve 21. yüzyılın başlarında gelişmiştir. Yoksulluğun uzun süre ağırlıklı olarak işsizlikle ilişkilendirildiği bir dönemin ardından, zengin ülkelerde kazançların durağanlaşması ya da eşitsiz biçimde artması; yoksul ülkelerde ise çalışan yoksulluğu oranlarının kalıcı şekilde yüksek seyretmesi, bu olguya yönelik akademik ve politik ilgiyi belirgin biçimde artırmıştır. Bu durum, çalışan yoksulluğu üzerine yapılan araştırmaların artmasının yanı sıra, Amerika Birleşik Devletleri Çalışma İstatistikleri Bürosu (BLS), AB ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) gibi kuruluşlar tarafından çalışan yoksulluğu ölçümlerinin geliştirilmesine de yol açmıştır. Bu ölçütler, önemli ayrıntılarda farklılık gösterebilir de çalışan yoksulluğunun karmaşık bir kavram olduğu görüşünü desteklemektedir. Ancak ortak görüş olarak çalışan yoksulluğu; yoksul kişinin, yoksul bir hanede yaşayan çalışan bir kişi olması üzerinden tanımlanmaktadır. Çalışan yoksulluğu kavramı, bir bireyin işgücü piyasasındaki konumunu hane düzeyindeki yaşam standardına odaklanan yoksulluk perspektifiyle birleştirmektedir. Dolayısıyla, çalışan yoksulluğunu tanımlamak ve ölçmek için “çalışan kimdir?” ve “yoksulluk nedir?” sorularına cevap verilmesi gerekmektedir (Lohmann, 2018). Çalışan yoksulluğu, bireysel düzeyde değerlendirilen bir statü olan “çalışıyor olmak” ile hanehalkı düzeyinde ölçülen gelir temelli bir statü olan “yoksul olmak” durumunu bir arada ele alan özgün bir istatistiksel yapıdır. Bu yaklaşım, tüm gelirlerin ortak bir havuzda toplandığı, hanehalkı içinde paylaşıldığı ve dolayısıyla hane üyelerinin refah düzeylerinin birbirine eşit olduğu varsayımına dayanmaktadır (Ponthieux, 2018).

Çalışan yoksulluğu bireysel işgücü piyasası kazançlarının dağılımı, hanehalkı düzeyinde kazançların birleştirilmesi ve hanehalkı ihtiyaçlarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Buna göre, bireysel ve hanehalkı düzeyinde ücret oranlarını ve iş yoğunluğunu etkileyen değişkenler ile hane yapısının analize dahil edilmesi gerekmektedir (Lohmann ve Crettaz, 2018). Literatürde çalışan yoksulluğunu açıklamak için, teorik açıdan farklı fakat ampirik düzeyde örtüşen iki temel yaklaşım bulunmaktadır (Andreß ve Lohmann, 2008; Peña-Casas ve Latta, 2004; Maitre vd., 2012; Filandri ve Struffolino, 2019). Bireysel olarak sorunu ele alan yaklaşıma göre, düşük kazançlı işlere odaklanılmaktadır. Buna göre çalışan yoksulluğu, medyan ücretin belirli bir eşiğinin (çoğunlukla %60) altında yıllık maaş kazanan çalışanları kapsamaktadır. Bu kapsamda tanımın odak noktasında çalışanın kendi kazancı, saatlik ücreti, çalışma saatleri ve yıl içinde çalışma süresi gibi istihdam koşulları bulunmaktadır (Crettaz, 2013; Brandolini vd., 2011). İkinci tanımlamada ise referans birimi olarak hanehalkına odaklanılmaktadır. Bu kapsamda çalışan yoksulluğu, en az bir çalışan bulunan ve toplam eşdeğer hane gelirinin medyan değerinin belirli bir seviyesinin (çoğunlukla %60) altında kaldığı hanelerde yaşayan bireyleri tanımlamaktadır. Bu yaklaşım, hane bileşimi, bakmakla yükümlü olunan kişi sayısı ve gelir getiren yetişkinlerin sayısı gibi aile ve bakım yükü unsurlarına odaklanmaktadır (Fraser vd., 2011; Ponthieux, 2010; Halleröd vd., 2015; Filandri ve Struffolino, 2019). Bu nedenle çalışmada, bireysel emek piyasası özellikleri (çalışma süresi, sözleşme türü vb.) ile hanehalkı yapısı (hane üyesi sayısı, çalışan sayısı, çocuk sayısı vb.) ilişkilendirilerek kapsayıcı bir çerçeve sunulması amaçlanmıştır.

AB’nin EU-SILC veri tabanında kullanılan standart çalışan yoksulluk göstergesi, hanehalkına odaklanan bu ikinci yaklaşıma dayanmaktadır. Bu tanım, çalışan yoksulluğunu bireyin kazancı ile hanenin toplam gelirin dayalı olarak ele almaktadır. Bu çalışmada, çalışan yoksulluğu kavramı hane gelirin dayalı olarak analiz edilmiştir. Bu kapsamda; referans yılı boyunca ağırlıklı olarak çalışan (18 yaşında olan, gelir referans döneminde en az 6-7 ay istihdamda veya serbest meslekte olan) ve hane eşdeğer harcanabilir geliri ülke medyan değerinin %60’ının altında kalan bireyler çalışan yoksul sayılmaktadır (Marx ve Nolan, 2014; Jara Tamayo ve Popova, 2021; Lohmann, 2018). Bu iki yaklaşımın hangisinin esas alınacağı analitik bir tercihin yanı sıra, politika açısından da belirleyici olacaktır. Nitekim, bireysel yaklaşım daha çok ücret düzeyine, asgari ücret politikalarına ve istihdam kalitesine işaret ederken, hane temelli yaklaşım aile yapısı, iş yoğunluğu, sosyal transferler ve vergi/transfer sistemleri üzerinden çözümler önermektedir (Filandri ve Struffolino, 2019; Marx ve Nolan, 2014).

Standart dışı istihdam ile çalışan yoksulluğu arasında bir köprü kurulması gerekmektedir. Standart dışı istihdam, özünde, işin işverenin belirlediği koşullar altında ve süresiz tam zamanlı bir iş ilişkisi içinde yürütüldüğü geleneksel istihdam modelinden sapmaları ifade etmektedir (Kalleberg, 2000). Bu çalışmada, standart dışı çalışmanın iki özel türü olarak geçici ve yarı zamanlı istihdama odaklanılmaktadır. Her ikisi de bireylerin tam çalışma potansiyellerinin eksik bir şekilde gerçekleştiğini gösterdiğinden, çalışan yoksulluğu riskinin artmasına neden olması beklenebilir (Airio, 2008; Crettaz, 2013; Horemans, 2017). Çalışan yoksulluğunun, bireysel olarak düşük veya yetersiz ücretler sorunu indirgenmesi tamamen yanlış olmasa da yanıltıcı bir değerlendirme olabilir. Nispeten düşük ücretlerle çalışan birçok kişi, genel olarak kullanılan tanımlara göre yoksul olmayabilir. Bu kapsamda, düşük ücret çoğu durumda çalışan yoksulluğu için gerekli bir koşuldur, ancak düşük ücretli çalışanların çoğu yoksul değildir (Andreß ve Lohmann, 2008; Corluy ve Vandenbroucke, 2014; Fraser vd., 2011; Halleröd ve Larsson, 2008; Maitre vd., 2012; Marx ve Nolan, 2014; Halleröd vd., 2015). Diğer taraftan, bakmakla yükümlü olunan çocukları olan tek gelir sahibi bir kişinin, makul bir ücretle çalışması söz konusu olsa dahi çalışan yoksul olabilmesi mümkün görünmektedir. Dolayısıyla, söz konusu kişinin başka gelir kaynakları olan bir hanede yaşayıp yaşamadığı şekillendirici bir etki oluşturabilir. Çalışan yoksulluğu açısından, bakmakla yükümlü olunan çocukların bulunması ve yaşam standardının hane büyüklüğüne bağlı olması nedeniyle karmaşık bir ilişki söz konusudur. Ayrıca, çalışan yoksulluğuna ilişkin hanehalkı iş yoğunluğu da belirleyici bir faktör olarak değerlendirilmektedir (Marx ve Nolan, 2014; Ponthieux, 2010). Bu kapsamda, bireyin işgücü piyasasındaki durumu ve bu bireyin yaşadığı hanenin yaşam standardına odaklanması gerekmektedir (Hick ve Marx, 2022). Dolayısıyla, çalışan yoksulluğu, işlerin niteliği kadar, özellikle yeterince istikrarlı işlerin eksikliğiyle ve hanehalkı yapısıyla da ilgilidir. Diğer bir ifadeyle, çalışan yoksulluğu; düşük ücret veya güvencesizlik gibi işin kalitesiyle ilgili faktörlerin, hanenin çalışma durumu ile ilgili işgücü yoğunluğu (iş miktarı) düzeyinin ve hanedeki bakmakla yükümlü olunan kişi sayısı gibi hane gelir ve giderlerinin birleşik etkisiyle ortaya çıkabilir. Dolayısıyla, standart dışı istihdam ile çalışan yoksulluğu arasında bir köprü kurulabilirken, aynı zamanda çalışan yoksulluğu açısından bireysel istihdam durumu ile hane yapısı arasındaki ilişki de görünür hale getirilebilir.

2. YÖNTEM

Standart AB yoksulluk tanımına göre, bir kişinin yıllık eşdeğer harcanabilir hane gelirinin, ülkesindeki medyan eşdeğer harcanabilir hane gelirinin %60'ının altında olan bir hanede yaşaması durumunda yoksul sayıldığı kabul edilmektedir. Bu tanım ve bu bağlamda yoksulluğu tanımlamanın ve işlevsel hale getirmenin diğer yolları hakkındaki yoğun tartışmalar (Halleröd ve Larsson, 2008) olmakla birlikte, daha önceki çalışan yoksulluğu çalışmalarında yoksulluk genellikle bu şekilde ölçülmüştür (Andreß ve Lohmann, 2008; Crettaz, 2011; Fraser vd., 2011; Peña-Casas ve Latta, 2004; Halleröd vd., 2015). Dolayısıyla, bu çalışmada AB tarafından hanehalkı özelinde yapılan tanıma odaklanan kavramsal ve/veya karşılaştırmalı araştırmalar irdelenmiştir. Çalışan yoksulluğu riski sadece bireyin işgücü piyasasındaki konumuna ve ilgili gelirine değil, aynı zamanda bakmakla yükümlü olunan hanehalkı üyelerinin sayısına, diğer hanehalkı üyelerinin istihdamına ve gelirlerine ve refah devleti düzenlemelerine de bağlı olacaktır. Bu kapsamda, çalışan yoksulluğu bireysel istihdam özelliklerinin yanı sıra, hanehalkı tipi, hanehalkı çalışma durumu, çocuk sayısı ve çocuk sayısı ile hanedeki yetişkin sayısı arasındaki oran gibi değişkenlerin dahil edildiği literatür çerçevesinde analiz edilmiştir (Halleröd vd., 2015).

3. STANDART DIŞI İSTİHDAM, DÜŞÜK ÜCRET, İŞ YOĞUNLUĞU VE HANE GELİRİ

Yoksulluğun temel nedeni olarak işsizliğin görüldüğü geleneksel yaklaşıma göre ücretli bir iş, yoksulluğa karşı çözüm aracı olarak sunulmaktadır. Ancak, çalışmasına rağmen yoksulluktan kurtulamayan önemli bir nüfus olduğunu ortaya koyan ampirik bulgular bulunmaktadır. Bu durum, işgücü piyasasında çok düşük ücretli ve/veya düşük iş yoğunluğuna sahip istihdam biçimlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte, istihdamın her koşulda refah garantisi sunmadığını ortaya koymaktadır. Çalışan yoksulluğunu anlamak amacıyla, bireyin bir işe sahip olup olmadığının yanı sıra, ücret düzeyi, çalışma süresi (haftalık ve yıllık) ve hane geliri (ihtiyaç ve çalışma

durumu) gibi unsurların da incelenmesi gerekmektedir (Andreß ve Lohmann, 2008; Marx ve Nolan, 2014; Halleröd vd., 2015; Filandri ve Struffolino, 2019). Nitekim hanehalkı iş yoğunluğu kavramı -fiilen çalışılan ayların/sürenin çalışılabilir süreyle oranı- ile yoksulluk riski arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Buna göre, çok yüksek iş yoğunluğuna sahip hanelerde yoksulluk riski oldukça düşükken, çok düşük iş yoğunluğuna sahip hanelerde risk katlanarak artmaktadır (Vandenbroucke ve Diris, 2014). Bu durum, bireysel istihdam koşulları ve hane bazında toplam gelirin çalışan yoksulluğu açısından belirleyici olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, çalışma ile yoksulluk arasındaki ilişki standart dışı istihdam özelinde ve ayrıca bireysel istihdam ile hane yapısı arasında köprü kurularak açıklanabilir.

Çalışan yoksulluğu sorununu kavrayabilmek için bireylerin işgücü piyasasındaki konumlarını daha ayrıntılı incelemek gerekmektedir. Bu kapsamda, çalışanların çalışma süresi, istihdamın geçici ya da kalıcı niteliği, yarı zamanlı mı yoksa tam zamanlı mı çalıştıkları ve işgücü piyasasındaki farklı pozisyonlar arasında nasıl geçiş yaptıkları gibi unsurlar, yoksulluk riskini doğrudan etkilemektedir (Halleröd vd., 2015; Van Lancker, 2012; Horemans, 2017). Literatürde standart dışı istihdam kavramı öne çıkmaktadır. Standart dışı istihdam biçimleri 1980'lerden itibaren küresel ölçekte yaygınlaşmaya başlamıştır. Küreselleşme, işgücünün rutin üretim işlerinden hizmet sektörüne kayması ve işgücünün kadınlaşması gibi derin sosyo-ekonomik dönüşümler, ülkeler genelinde standart dışı istihdamın gelişimine zemin hazırlamıştır (Horemans, 2017; DiPrete, 2005; DiPrete vd., 2006; Eichhorst ve Marx, 2015). Bu süreç, çoğu ülkede düşük ücretli işlerin ve ücret eşitsizliğinin artmasıyla ilerlemiştir (Mussida ve Sciulli, 2023, 2025). Dolayısıyla, standart dışı istihdam biçimleri özellikle yarı zamanlı ve geçici istihdam eksik işgücü piyasası bağıllığı ve daha düşük yıllık kazançlarla ilişkilendirmekte ve bu nedenle çalışan yoksulluğu açısından önemli görünmektedir (Crettaz, 2013; Horemans, 2017).

3.1. İşin Niteliği: Ücret, Süre ve Güvence

Literatürde, çalışan yoksulluğunun önemli ölçüde işin niteliğine bağlı olduğu ortaya konmaktadır. Bir işin sağladığı ücret düzeyi, çalışma süresi ve istihdam türü bireyin elde ettiği gelir ile sosyal koruma kapsamını belirleyerek yoksulluk riskini şekillendirmektedir. Özellikle yarı zamanlı çalışma, tam zamanlı çalışmaya kıyasla genellikle daha düşük ücret geliri anlamına gelmekte ve bu durum yoksulluk riskini belirgin şekilde artırabilmektedir. Horemans ve diğerleri (2016), AB düzeyinde yarı zamanlı işlerdeki artışa ortalama olarak yoksulluk oranındaki artışın eşlik ettiğini ve özellikle gönülsüz yarı zamanlı istihdamın yüksek yoksulluk oranları ile ilişkili olduğunu göstermiştir. Yarı zamanlı çalışanlar hem daha az kazanmakta hem de bazı ülkelerde sosyal yardım ve sigorta haklarına erişimde engellere maruz kalabilmektedir. Bu durum, özellikle tam zamanlı iş bulamadığı için yarı zamanlı çalışmak zorunda kalanları daha kırılgan hale getirmektedir. Benzer şekilde, sözleşme türü de yoksulluk riskini etkileyen önemli bir faktör olarak görülmektedir. Geçici veya belirli süreli sözleşmeli işlerde çalışanların, kalıcı/sürekli çalışanlara göre daha yüksek oranda çalışan yoksulluğu yaşadığı tespit edilmiştir. Bunun başlıca sebepleri, geçici işlerin sürekliliğinin olmaması nedeniyle işsiz kaldıkları dönemlerin gelirsiz geçmesi ve bu işlerin genellikle daha düşük ücretli ve güvencesiz olmasıdır. Örneğin, mevsimlik veya gündelik (casual) işlerde çalışanlar, düzensiz ve düşük ücret aldıklarından dolayı özellikle yüksek bir yoksulluk riski ile karşı karşıyadır (Tufo, 2019).

Dolayısıyla, bireysel düzeyde düşük ücretli çalışma, yarı zamanlı istihdam ve geçici/güvencesiz işlerde çalışma, çalışan yoksulluğunun önemli belirleyicileri olarak öne çıkmaktadır. Literatürde bireysel düzeyde işin kalitesi düşük olanların, örneğin düşük ücretli, yarı zamanlı, geçici veya kayıt dışı çalışanların çalışan yoksulluğuna düşme olasılığının daha yüksek olduğu ortaya konmaktadır. Ancak, bu bireysel risk faktörlerinin fiilen yoksulluğa yol açıp açmaması, büyük ölçüde ilgili bireyin içinde bulunduğu hanenin diğer özelliklerine bağlı olmaktadır. Nitekim, gelir getiren tek kişi olma durumu, tam zamanlı tam yıl çalışanlar için dahi hanede çalışmayan ve bakıma muhtaç diğer bireyler bulunması durumunda yoksulluk açısından bir kırılganlık yaratmaktadır (Nolan vd., 2010). Bu nedenle, çalışan yoksulluğunu analiz ederken, sadece işin niteliğine değil, çalışan kişinin hane yapısı içindeki rolüne de bakmak gerekmektedir.

3.2. Hane Yapısı: Çoklu Gelir Kaynakları ve İhtiyaç Durumu

Literatürde, çalışan yoksulluğunun bireysel istihdam özelliklerinin yanı sıra hane yapısı ve hane içi gelir paylaşımı ile ilişkili olduğu gösterilmiştir. Çalışan yoksulluğu riski, kendi kazancının yanı sıra hanede kaç kişinin gelir getirdiğine, bakmakla yükümlü olunan kişi sayısına ve sosyal transferlere bağlı olacaktır (Gardiner ve Millar, 2006; Halleröd vd., 2015; OECD, 2015; Grotti ve Scherer, 2014). Özellikle tek gelirli haneler, birden fazla gelir kaynağı olan hanelere kıyasla belirgin biçimde daha yüksek çalışan yoksulluğu riski taşımaktadır (Marx ve Nolan, 2014). Tek ebeveynler ve çok çocuklu haneler, ölçek ekonomilerinin sınırlı olması ve bakım yükünün yoğun olması nedeniyle daha kırılgan bir yapıda olmaktadır (Van Lancker, 2012; Nieuwenhuis ve Maldonado, 2018; Azzollini vd., 2025).

Buna karşılık; eşlerin her ikisinin veya birden fazla yetişkinin çalıştığı çift veya çoklu gelirli haneler, benzer kazanç düzeylerindeki tek gelirli hanelere göre yoksulluktan çıkma konusunda çok daha avantajlı olarak değerlendirilmektedir. Hanede ikinci bir çalışanın bulunması, hane gelirini artırarak yoksulluk riskini önemli ölçüde azaltmaktadır (Tufo, 2019). Yapılan karşılaştırmalı araştırmalarda, hemen hemen tüm Avrupa ülkelerinde ikinci kazanan konumundaki çalışanların yoksulluk oranının, birincil kazanan konumundakilere (hanenin ana gelir sağlayıcısına) kıyasla daha düşük olduğu gösterilmiştir (Ponthieux 2018; Jara Tamayo ve Popova, 2021). Bu durum, literatürde “hanehalkı işgücü yoğunluğu”, “hanehalkı iş yoğunluğu” veya “hane işgücü yoğunluğu” kavramlarıyla ifade edilmekte ve çok sayıda ampirik çalışma tarafından çalışan yoksulluğunun en güçlü belirleyicilerinden biri olarak kabul edilmektedir (Hick ve Marx, 2022). Hane düzeyindeki iş yoğunluğu düştükçe çalışma çağındaki yetişkinler arasında işsizlik dönemleri veya yarı zamanlı istihdam arttıkça yoksulluk riski yükselmektedir (Vandenbroucke ve Diris, 2014; Corluy ve Vandenbroucke, 2014). Bu nedenle, çalışan yoksulluğu yalnızca bireyin bir işe sahip olup olmamasıyla değil, aynı zamanda hanede başka işlerin bulunup bulunmaması, bu işlerin yoğunluğu ve niteliği ile birlikte değerlendirilmelidir. Çalışan yoksulların çekirdeğini, bakmakla yükümlü olduğu aile üyeleri bulunan tek gelir sahibi çalışanlar oluşturmaktadır; özellikle çocuklu iki yetişkinli hanelerde dahi, tek kazançla hane gelirinin yoksulluk eşikğini aşması her zaman mümkün olmamaktadır (Marx ve Nolan, 2014). Tam zamanlı, kadrolu bir işte makul ücret alan bir kişi dahi, tek başına bütün ailesini geçindirmek zorunda ise, hanenin ihtiyaçları nedeniyle yoksulluk sınırının altında kalabilir. Buna istinaden, daha zayıf konumdaki işçi kategorilerine (örneğin genellikle düşük ücretli işlerde çalışan kadınlar) mensup kişiler tek gelirli olmadıklarında yoksulluk riski azalabilir. İkinci gelir sayesinde toplam hane geliri arttığı için, söz konusu birey kendi düşük ücretine rağmen ailesini yoksulluk sınırının üzerinde tutmaya yardımcı olabilir (Tufo, 2019).

Hane yapısının bir diğer boyutu, bakmakla yükümlü olunan çocuk sayısı ve diğer çalışmayan bağımlı hanehalkı üyelerinin bulunmasıdır. Çocuklu hanelerde yoksulluk riskinin daha yüksek olduğu bulgusu, çalışan yoksulluğu literatüründe de güçlü bir şekilde vurgulanmaktadır. Hanede ek gelir getiren yetişkin sayısı sabitken, çocuk sayısının artması hanede kişi başına düşen gelir seviyesini azaltarak yoksulluğa ilişkin riski artırmaktadır. Nitekim karşılaştırmalı araştırmalar, hanede çalışmayan yetişkinlerin veya çok sayıda çocuğun bulunmasının, ek gelir getiren bireylerin yokluğu kadar çalışan yoksulluğu riskini yükselttiğini ortaya koymaktadır (Hick ve Marx, 2022). Özellikle tek ebeveynli aileler, tek bir gelire karşı bir veya daha fazla çocuk bakma yükü taşıdıklarından, çalışan yoksulluğuna ilişkin en kırılgan gruplardan birini oluşturmaktadır. Bu durum, çocuk bakım yükünün ve yetersiz aile yardımlarının yoksullukla nasıl ilişkili olabileceğine işaret etmektedir (Van Lancker, 2012; Nieuwenhuis ve Maldonado, 2018; Azzollini vd., 2025).

4. STANDART DIŞI İSTİHDAM, İŞ YOĞUNLUĞU, HANE GELİRİ VE ÇALIŞAN YOKSULLUĞU İLİŞKİSİ

Standart dışı istihdam biçimleri (özellikle yarı zamanlı ve geçici istihdam) ve çalışan yoksulluğu arasındaki ilişkiyi açıklayarak farklı iki kavram arasında bir köprü kurmak gerekmektedir. İlk olarak, eksik işgücü bağıllığı (düşük iş yoğunluğu) sorunu gündeme gelmektedir. Yarı zamanlı ve geçici işler, çalışanın potansiyel

çalışma kapasitesinin sadece bir bölümünün kullanılması anlamına gelmekte; bu durum, genellikle daha düşük ücret veya yıllık kazancı ifade etmektedir (Airio, 2008). İkinci olarak, standart dışı istihdam bir ücret cezası ile ilişkilendirilmektedir. Standart dışı istihdam, çoğu zaman daha düşük saatlik ücret, zayıf pazarlık gücü, sınırlı eğitim olanakları ve yinelenen işsizlik dönemleriyle birlikte gelmekte; bu durum da beşerî sermaye birikimini, gelecek istihdam fırsatlarını ve uzun dönem kazanç potansiyelini sınırlamaktadır (Debels, 2008; Matteazzi vd., 2012; Eurofound, 2015; Messenger ve Ray, 2015; Webber ve Williams, 2008). Ampirik çalışmalar, Avrupa genelinde yarı zamanlı ve geçici çalışanların yoksulluk riskinin tam zamanlı ve sürekli çalışanlara kıyasla belirgin biçimde daha yüksek olduğunu, ayrıca standart/standart dışı istihdam arasındaki yoksulluk farklarının zaman içinde büyüdüğünü ortaya koymaktadır (Horemans ve Marx, 2013; Van Lancker, 2013). Bununla birlikte, bu farkların ülkeler arasında oldukça değişken olduğu; standart dışı istihdamın niteliğinin, yaygınlığının ve hane içindeki dağılımının bağlama özgü olduğu da vurgulanmaktadır (Horemans vd., 2016; Halleröd vd., 2015; Horemans, 2017).

Standart dışı istihdam ile çalışan yoksulluğu arasındaki ilişki, aynı zamanda bu tür işlerin kariyer içerisindeki rolüyle de ilgilidir. Geçici ve yarı zamanlı istihdam, çalışanların iş potansiyellerini tam olarak kullanamadıkları gibi çoğunlukla düşük ücretli işler olma eğilimindedir. Literatürde, bu tür işlerin daha istikrarlı ve tam zamanlı istihdama doğru geçiş için bir 'sıçrama tahtası' mı yoksa daha yüksek işsizlik ve/veya düşük ücret riski taşıyan güvensiz 'çıkılmaz sokak' işlevine mi sahip olduğu tartışılmaktadır (Tilly, 1996; Debels, 2008; Fagan vd., 2014; Gebel, 2013). Çalışanlar, standart dışı istihdamın doğası gereği eksik işgücü bağlılığı ve yıllık daha düşük kazançlar nedeniyle potansiyel olarak artan bir yoksulluk riskiyle karşı karşıyadır. Öte yandan, düşük kazanç ve çalışan yoksulluğu kavramlarının tam olarak örtüşmediğini ve kısmen kesişim olduğunu ifade etmek gerekmektedir (Marx ve Nolan, 2014; Maitre vd., 2012). Ancak, standart dışı çalışanların yoksulluk riskine odaklanan az sayıdaki araştırma, sorunlu düzeydeki kazançların tek başına belirleyici olmadığını, bu riskin anlaşılabilmesi için diğer faktörlerin de incelenmesi gerektiğini göstermektedir (Horemans, 2017).

Literatürde hanehalkı iş yoğunluğu, genellikle 0 ile 1 arasında bir oran olarak tanımlanmakta; 0 değeri, hanede çalışma çağında olup hiç çalışmayan birey olduğunu, 1 ise hanedeki çalışma çağındaki herkesin tam zamanlı tam yıl çalıştığını ifade etmektedir. Düşük iş yoğunluğuna sahip hanelerde örneğin, sadece bir kişinin çalıştığı veya hanedeki yetişkinlerin çoğunlukla yarı zamanlı olarak çalıştığı durumlarda çalışan yoksulluğu riski yükselmektedir. Buna karşın, işgücü yoğunluğu tam (hanedeki tüm yetişkinlerin çalıştığı) haneler bile tamamen risksiz değildir. Bu durum, tek başına yüksek işgücü katılımının her zaman yoksulluğu engellemeye yetmediğini, kazanılan ücretlerin düzeyi ve işlerin kalitesinin de önemli olduğunu göstermektedir. Örneğin, iki kişi çalışmasına rağmen her ikisi de düşük ücretli veya güvencesiz işlerde ise hane yoksulluk içinde olabilir. Dolayısıyla, hane içinde çalışan kişi sayısı ile çalışılan bu işlerin kalitesi arasında bir denge olmadığında, sadece istihdam miktarını artırmak yoksulluktan çıkışı garanti etmemektedir. Sonuç olarak, hanehalkı düzeyinde iş miktarı (hanede çalışan kişi sayısı ve çalışma süreleri) ile hane yükü (bakmakla yükümlü çocuk ve bağımlı sayısı) çalışan yoksulluğunun temel belirleyicilerindendir (Tufo, 2019). Bu nedenle, çalışan yoksulluğunu anlamak için bireyin işgücü piyasasındaki konumunu sadece kendi kazancıyla değil, hanenin toplam gelir ve ihtiyaçları bağlamında ele almak gerekmektedir.

5. ÇALIŞAN YOKSULLUĞUNU AÇIKLAYAN ÜÇ MEKANİZMA

Ücret düzeylerine ek olarak, hanehalkı üyelerinin gerçekleştirdiği iş miktarına dair üç değişken de çalışan yoksulluğunu açıklamada önemli görülmektedir. İlk olarak, araştırmalar çoğu ülkede yarı zamanlı çalışanların çalışan yoksulluğu riskinin önemli ölçüde yüksek olduğunu göstermiştir (Eurofound, 2017). İkincisi, çalışan yoksulluğu, yılın ne kadarının çalışarak geçirildiğine bağlı olarak değişebilir. Halleröd ve diğerleri (2015), çalışan yoksulluğunun büyük ölçüde işgücü piyasasına aralıklı katılımdan kaynaklandığını ortaya koymuşlardır. Araştırmada, tam yıl istihdam edilmeyip yılın bir kısmında işsiz olan veya eksik çalışan bireylerin yoksulluk oranları yükselirken, işgücü piyasasına tam entegre olanların çok azının yoksul olduğu saptanmıştır. Son olarak, hane halkındaki çalışan sayısı, çalışan yoksulluğu açısından güçlü bir belirleyici

olarak görünmektedir (Hick ve Lanau, 2017). Nitekim, Jara Tamayo ve Popova (2021), çift gelirli olmanın, güvencesiz istihdam koşullarına sahip bireyler için yoksulluğu önlemede özellikle önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, aile bağlamının güvencesiz veya düşük ücretli işlerde çalışanların yoksulluk riskini nasıl etkileyebileceğini vurgulamaktadır. Her ne kadar diğer standart dışı/güvencesiz iş türleri ile yoksulluk arasındaki ilişki daha az incelenmiş olsa da (Horemans, 2018), hane dinamiklerinin benzer bir rol oynayabileceği ileri sürülmektedir. Hane içinde ek gelir getiren bir yetişkinin varlığı, düşük ücretli veya güvencesiz çalışan bir kişinin yoksulluk riskini azaltabilirken; çalışmayan yetişkinlerin veya bakıma muhtaç çocukların varlığı bu riski artırmaktadır (Thiede vd., 2018). Diğer bir deyişle, demografik faktörler ve işgücü piyasası özellikleri birleşerek çalışan yoksulluğunu şekillendirmektedir. Bu bulgular, Goerne (2011) ve Crettaz (2011) tarafından çalışan yoksulluğunu açıklayan üç mekanizma olarak adlandırılan iş kalitesi (düşük ücret), iş miktarı (hane halkının işgücü piyasasına katılımı) ve hanehalkı harcamaları (bakmakla yükümlü olunan kişilerin maliyetleri) ile örtüşmektedir (Hick ve Marx, 2022). Sonuç itibarıyla, çalışan yoksulluğu olgusunu tam olarak anlayabilmek için bireysel istihdam özellikleri ile hanehalkı kompozisyonunu bir arada değerlendirmeye dayanan bütüncül bir çerçeveye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda, karmaşık bir olgu olarak çalışan yoksulluğu incelenirken, aynı zamanda standart dışı istihdam ile yoksulluk arasındaki ilişki de açıklanabilmektedir.

SONUÇ

Çalışan yoksulluğu, istihdam edilmenin yoksulluktan kurtulmak için garanti sağlamadığı hem bireysel hem de hane yapısındaki deneyimlere göre şekillenen çok katmanlı ve karmaşık bir sorun olarak dikkat çekmektedir. Bu çalışma, çalışan yoksulluğunun belirleyicilerini açıklarken, istihdam biçimi (tam/zamanlı, geçici/kalıcı, düşük ücretli işler), iş yoğunluğu (bireysel ve hane düzeyinde) ve hane yapısı (tek ebeveynlik, çocuk sayısı, bağımlı birey oranı) arasındaki karmaşık etkileşimleri literatürdeki karşılaştırmalı araştırmalar çerçevesinde analiz etmiştir. Bulgular, çalışan yoksulluğunu açıklamada düşük ücretin veya güvencesiz istihdamın tek başına bir mekanizma olmaktan ziyade; bu risklerin hanehalkı düzeyinde birleşerek artan bir etki oluşturduğunu göstermektedir.

Çalışan yoksulluğu riski, özellikle standart dışı istihdam biçimleriyle, düşük iş yoğunluğu düzeyleriyle ve bakmakla yükümlü kişi sayısının fazlalığıyla ilişkilendirilebilir. Ancak, hanehalkı tanımını baz alarak çalışan yoksulluğuna odaklanıldığında, yukarıda açıklanan unsurların herhangi birisini tek başına tamamen yoksulluk riskini arttıran tek unsur olarak göstermek yerine, bu risklerin farklı yoğunluklarda birleşerek hane geliri üzerinde etkili olduğu ifade edilebilir. Hane düzeyinde gelir paylaşımı, iş yoğunluğu ve bakım yükünün adaletsiz dağıldığı durumlarda, bireysel istihdamın varlığı yoksulluğu önlemeye yetmemektedir. Bu kapsamda sorunun işgücü piyasası politikaları, sosyal koruma sistemleri, aile destek programları ve gelir transfer mekanizmaları ile ele alınması gerektiği vurgulanabilir. Bu bağlamda, birey ile hane arasındaki geçişli ilişkileri merkeze alan bir analiz çerçevesi, çalışan yoksulluğunu anlamak ve müdahale araçlarını tasarlamak açısından hem teorik hem de ampirik düzeyde değerli katkılar sunmaktadır. Bu çalışma, literatür çerçevesinde kavram, tanım ve ölçüm üzerinden çalışan yoksulluğuna ilişkin belirleyicileri dikkate alan mekanizmayı irdelemiştir. Ancak, gelecekte makroekonomik çerçeve ve yapısal unsurları dikkate alan çalışmaların yapılması da literatüre katkı sağlayacaktır.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Conventionally, the idea has been that employment offers protection against poverty; however, an increasing body of recent empirical evidence suggests that this may no longer necessarily be the case. The association between in-work poverty and flexible labour markets, increasing non-standard forms of employment (such as part-time, temporary or precarious jobs) and low-paid working conditions has been well documented. This paradoxical state of affairs, termed in-work poverty, requires an evaluation of not only employment status, but also the nature and duration of work, and household structure.

This research study analyses in-work poverty by examining both individual and household-level dynamics in conjunction. Research is currently being conducted in order to establish the ways in which low pay, insecure employment, and low job intensity interact with the risk of poverty. The research focuses on the impact of variables such as employment type (standard/non-standard), working hours, contract form, and household structure (number of children, proportion of dependents, single/dual income structure).

Method

This study analyses in-work poverty through the lens of non-standard employment by establishing a correlation between individual employment status and household structure. The research was conducted using a comparative approach, with data drawn from the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) survey. The methodology employed in the present study is comprised of both conceptual research and a document review, with the study being conducted within the framework of a descriptive approach.

The focus of the study is to define a person as living in poverty if their household's annual equivalent disposable household income is below 60 per cent of the median equivalent disposable household income in their country, according to the standard EU working poverty definition. The employment status, i.e. whether full-time, part-time or temporary, was assessed in conjunction with the household labour intensity, the number of children, the presence of a single or dual income, and the existence of childcare responsibilities. In consequence, comparative studies initiated by the EU within the framework of the definition specific to households have been examined. In this context, the concept of in-work poverty denotes the occurrence of impoverished circumstances among individuals who are either gainfully employed or engaged in self-employment, yet reside within a household that is below the poverty line.

Findings and Results

The findings indicate that non-standard forms of employment, particularly involuntary part-time and temporary work, are associated with a significantly increased risk of in-work poverty. Individuals engaged in such roles typically exhibit lower levels of income and limited participation in the social security network. However, the risk of poverty is not solely derived from individual job characteristics; the presence or absence of other income-generating individuals in the household constitutes a determining factor.

Single-income households, notably those with children or single parents, demonstrate notably higher levels of poverty. In contrast, dual-income households have been observed to be capable of reducing the risk of poverty, even in the context of low-wage, insecure employment. The study further reveals a significant rise in the risk of in-work poverty in households with low labour force participation (for example, households where only one individual works part-time). In households where there is complete employment, the phenomenon of in-work

poverty can be observed, indicating that both the presence of employment and the quality of jobs available are significant factors.

Discussion and Conclusions

The findings indicate that employment alone is insufficient to alleviate poverty. It is evident that the nature and stability of work, in conjunction with the distribution of household income, collectively influence the risk of in-work poverty. Consequently, the issue of in-work poverty is a multi-faceted problem and must be addressed through a combination of employment policies, social assistance mechanisms, family support systems and measures to reduce income inequality.

It is evident that the risk of in-work poverty is associated with non-standard forms of employment, characterised by a low level of work intensity and a high number of dependents. However, when focusing on in-work poverty based on the household definition, rather than identifying any of the above-mentioned factors as the sole factor increasing the risk of poverty, the argument can be made that these risks combine in varying degrees to affect household income. The analysis reveals that income inequality, coupled with disproportionate distribution of labour intensity and domestic responsibilities, results in inadequate employment as a standalone poverty alleviation strategy, particularly among individuals. In this context, an analytical framework focused on the transitional relationships between the individual and the household is proposed as a valuable theoretical contribution to the study of working poverty and the design of relevant intervention tools. The present study has examined the mechanisms that determine those factors which lead to working poverty within the framework of the literature concerning concepts, definitions and measurements. However, it is acknowledged that further research, incorporating the macroeconomic framework and structural elements, will enhance the existing body of literature.

KAYNAKÇA

- Airio, I. (2008). Change of Norm? In-Work Poverty in a Comparative Perspective, Studies in Social Security and Health 92, Kela Research Department, Finland: Helsinki.
- Andreß, H.-J. and Lohmann, H. (2008). The Working Poor in Europe: Employment, Poverty and Globalisation, Cheltenham, UK ve Northampton, MA: Edward Elgar Publishing.
- Aykaç, M. ve Kaya, S. (2024). “İşgücü Piyasasında Yaşanan Dönüşümler: Standart Dışı İstihdam ve Çalışan Yoksulluğu İlişkisi”, *Sosyoekonomi*, 32(62), 413-453. <https://doi.org/10.17233/sosyoekonomi.2024.04.20>.
- Azzollini, L., Breen, R., and Nolan, B. (2025). “Changing household structures, household employment, and poverty trends in rich countries”, *Journal of European Social Policy*, 35(4), 362-376. <https://doi.org/10.1177/09589287241313429> (Original work published 2025).
- Bosch, G. (2006). “Working Time and the Standard Employment Relationship”, *Decent Working Time: New Trends, New Issues* (Ed: Boulton, J. Y., Lallemand, M., Messenger, J. and Michon, F.), International Labour Organisation, Cenevre, 41-64.
- Brandolini, A., Rosolia, A. and Torrini, R. (2011). The distribution of employees’ labour earnings in the European union: data, concepts and first results, ECINEQ Working Paper, 198.
- Corluy, V. and Vandenbroucke, F. (2014). “Individual Employment, Household Employment, and Risk of Poverty in the European Union: A Decomposition Analysis”, *Reconciling Work and Poverty Reduction* (Ed: B. Cantillon and F. Vandenbroucke), Oxford University Press, Oxford, 94-130.
- Crettaz, E. (2011). *Fighting Working Poverty in Postindustrial Economies: Causes, Trade-Offs and Policy Solutions*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham ve Northampton.
- Crettaz, E. (2013). “A state-of-the-art review of working poverty in advanced economies: theoretical models, measurement issues and risk groups”, *Journal of European Social Policy*, 23(4), 347-362.

- Debels, A. (2008). "Transitions out of Temporary Jobs: Consequences for Employment and Poverty Across Europe", *Flexibility and Employment Security in Europe: Labour Markets in Transition* (Ed: R. Muffels), Edward Elgar, Cheltenham, 51-78.
- DiPrete, T. A. (2005). Labor Markets, Inequality, and Change. *A European Perspective. Work and Occupations*, 32(2), 119-139.
- DiPrete, T. A., Goux, D., Maurin, E. and Quesnel-Vallee, A. (2006). "Work and pay in flexible and regulated labor markets: A generalized perspective on institutional evolution and inequality trends in Europe and the U.S.", *Research in Social Stratification and Mobility*, 24(3), 311-332.
- Eichhorst, W. and Marx, P. (Ed.) (2015). *Non-Standard Employment in Post-Industrial Labour Markets: An Occupational Perspective*, Edward Elgar, Cheltenham.
- Eurofound (2015). *Recent Developments in Temporary Employment: Employment Growth, Wages and Transitions*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Eurofound (2017). *In-work Poverty in the EU*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Commission (2016). *Low Pay and In-Work Poverty: Preventative Measures and Preventative Approaches*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Fagan, C., Norman, H., Smith, M. and González Menéndez, M. C. (2014). *In Search of Good Quality Part-Time Employment*. International Labour Organisation, Cenevre.
- Filandri, M. and Struffolino, E. (2019). "Individual and household in-work poverty in Europe: understanding the role of labor market characteristics", *European Societies*, 21(1), 130-157. <https://doi.org/10.1080/14616696.2018.1536800>.
- Fraser, N., Gutiérrez, R. and Peña-Casas, R. (Ed.) (2011). *Working Poverty in Europe: A Comparative Approach*, Palgrave Macmillan, Basingstoke.
- Gardiner, K. and Millar, J. (2006). "How Low-Paid Employees Avoid Poverty: An Analysis by Family Type and Household Structure", *Journal of Social Policy*, 35(3), 19-35.
- Gebel, M. (2013). "Is a Temporary Job Better Than Unemployment? A Cross-country Comparison based on British, German, and Swiss Panel Data", *Journal of Applied Science Studies*, 133(2), 143-156.
- Goerne, A. (2011). "A Comparative Analysis of In-Work Poverty in the European Union", *Working Poverty in Europe. Work and Welfare in Europe* (Ed: In: Fraser, N., Gutiérrez, R. and Peña-Casas, R.) Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9780230307599_2.
- Grotti, R., and Scherer, S. (2014). "Accumulation of employment instability among partners-evidence from six EU countries", *European Sociological Review*, 30(5), 627-639.
- Halleröd, B. and Larsson, D. (2008). "In-Work Poverty in a Transitional Labour Market: Sweden 1988–2003", *The Working Poor in Europe: Employment, Poverty and Globalization* (Ed: H.-J. Andreß and H. Lohmann), Edward Elgar, Cheltenham, 155-178.
- Halleröd, B. et al. (2015). "In-work poverty and labour market trajectories: Poverty risks among the working population in 22 European countries", *Journal of European Social Policy*, 25(5), 473-488.
- Hick, R. and Marx, I. (2022). *Poor Workers in Rich Democracies: On the Nature of In-Work Poverty and Its Relationship to Labour Market Policies*, IZA Discussion Paper No. 15163, Bonn: IZA.
- Hick, R., and Lanau, A. (2017). *In-Work Poverty in the UK: Problem, Policy Analysis and Platform for Action*. Cardiff University. Cardiff.
- Horemans, J. (2017). *Atypical Employment and In-Work Poverty*, Ipswich Working Paper 1, KU Leuven Research Institute for Work and Society.
- Horemans, J. (2018). "Chapter 9: Atypical employment and in-work poverty", In *Handbook on In-Work Poverty*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing. Retrieved Dec 2, 2025, from <https://doi.org/10.4337/9781784715632.00015>.

- Horemans, J. and Marx, I. (2013). "Should We Care about Part-Time Work from a Poverty Perspective? ? An Analysis of the EU15 Countries", *Non-Standard Employment in Europe: Paradigms, Prevalence and Policy Responses* (Ed: M. Koch and M. Fritz), Palgrave Macmillan, Houndmills, 169-189.
- Horemans, J., Marx, I. and Nolan, B. (2016). "Hanging in, but only just: part-time employment and in-work poverty throughout the crisis", *IZA Journal of European Labor Studies*, 5(1). <https://doi.org/10.1186/s40174-016-0053-6>.
- Jara Tamayo, H. X., and Popova, D. (2021). "Second Earners and In-Work Poverty in Europe", *Journal of Social Policy*, 50(3), 470-492. doi:10.1017/S0047279420000227.
- Kalleberg, A. L. (2000). "Nonstandard employment relations: part-time, temporary and contract work", *Annual Review of Sociology*, 26, 341-365.
- Kalugina, E. (2013). "The Working Poor", *Growing Income Inequalities* (Ed: J. Hellier and N. Chusseau), Palgrave Macmillan, Houndmills, 76-104.
- Lang, C., Schömann, I. and Clauwaert, S. (2013). *Atypical Forms of Employment Contracts in Times of Crisis*, ETUI Working Paper 2013.03. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2336982> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2336982>.
- Lohmann, H. (2018). "The Concept and Measurement of In-work Poverty", *Handbook on In-Work Poverty* (Ed: H. Lohmann and I. Marx), Edward Elgar, Cheltenham, 7-25.
- Maitre, B. et al. (2012). "Low Pay, In-Work Poverty and Economic Vulnerability: A Comparative Analysis Using EU-SILC", *Manchester School*, 80(1), 99-116.
- Marx, I. and Nolan, B. (2012). *In-Work Poverty*, AIAS Gini Discussion Paper 51.
- Marx, I. and Nolan, B. (2014). "In-Work Poverty", *Reconciling Work and Poverty Reduction: How Successful Are European Welfare States?* (Ed: B. Cantillon and F. Vandenbroucke), Oxford University Press, Oxford, 131-156.
- Matteazzi, E., Pailhé, A. and Solaz, A. (2012). *Part-time wage penalties in Europe: A matter of selection or segregation*, ECINEQ Working Paper 250.
- Messenger, J. C. and Ray, N. (2015). "The 'deconstruction' of part-time work", *Labour Markets, Institutions and Inequality: Building Just Societies in the 21st Century* (Ed: J. Berg), Edward Elgar, Cheltenham, 184-209.
- Mussida, C. and Sciulli, D. (2023). *Low pay and household poverty in Italy*, ECINEQ Working Paper Series 635, 1-19.
- Mussida, C., and Sciulli, D. (2025). "Low-pay work and the risk of poverty: a dynamic analysis for European countries", *J Econ Inequal*. <https://doi.org/10.1007/s10888-025-09666-9>
- Nieuwenhuis, R., and Maldonado, L. C. (2018). *The triple bind of single-parent families: Resources, employment and policies*. In *The triple bind of single-parent families* (ED: R. Nieuwenhuis and Maldonado, L. C.), 1-28. Policy Press.
- Nolan, B., Whelan, C. T., and Maitre, B. (2010). *Low pay, in-work poverty and economic vulnerability: A comparative analysis using EU-SILC*.
- O'Connor, J. S. (2013). "Non-Standard Employment and European Union Employment Regulation", *Non-Standard Employment in Europe: Paradigms, Prevalence and Policy Responses* (Ed: M. Koch and M. Fritz), Palgrave Macmillan, Houndmills, 46-63.
- OECD (2015). *Non-standard Work, Job Polarisation and Inequality*. In *It Together: Why Less Inequality Benefits All*. Paris: OECD.
- Pena-Casas, R. and Latta, M. (2004). *Working Poor in the European Union*, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions.
- Ponthieux, S. (2010). *In-work Poverty in the EU*, Eurostat Methodologies and Working Papers, Luxembourg: Eurostat.

- Ponthieux, S. (2018). "Gender and In-Work Poverty", Handbook on In-Work Poverty (Ed: H. Lohmann and I. Marx), Edward Elgar, Cheltenham.
- Thiede, B., Sanders, S., and Lichter, D. (2018). Demographic drivers of in-work poverty. Handbook on in-work poverty, 109-123.
- Tilly, C. (1996). Half a Job: Bad and Good Part-time Jobs in a Changing Labor Market, Temple University Press, Philadelphia.
- Tufo, M. (2019). "The Working Poor in the European Union", Italian Labour Law E-Journal, 12(1), 99-122. <https://doi.org/10.6092/issn.1561-8048/9693>
- Van Lancker, W. (2012). "The European World of Temporary Employment: Gendered and Poor?", European Societies: official journal of the European Sociological Association, 14(1), 83-111.
- Van Lancker, W. (2013). "Putting the Child-Centred Investment Strategy to the Test: Evidence for the EU27", European Journal of Social Security, 15(1), 4-27. <https://doi.org/10.1177/138826271301500103> (Original work published 2013).
- Vandenbroucke, F. and Diris, R. (2014). "Mapping At-Risk-Of-Poverty Rates, Household Employment, and Social Spending", Oxford University Press, Reconciling Work and Poverty Reduction: How Successful Are European Welfare States? (Ed: B. Cantillon and F. Vandenbroucke), Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2989680>.
- Vaughan-Whitehead (Ed.) (2012). Work Inequalities in the Crisis: Evidence from Europe, Edward Elgar, Cheltenham.
- Webber, G. and Williams, C. (2008). "Mothers in 'good' and 'bad' part-time jobs: Different problems, same results", Gender & Society, 22(6), 752-777.